

Statslige emballageafgifter

Der er indført grønne afgifter på visse emballager, plasticposer og engangsservice.

Den 1. januar 1999 trådte en lov i kraft vedrørende afgift af visse detailsalgspakninger. Hensigten med loven er at reducere anvendelsen af emballage. Den volumenbaserede afgift på flasker og dunke erstattes med en vægtbaseret afgift, således, at der kommer afgiftssatser på papir, karton, pap og tekstiler, glas og keramik, plastlaminat, aluminium, blik og træ.

Afgiften omfatter salgsemballager på 20 liter og derunder. Den vægtbaserede emballageafgift omfatter kun udvalgte varegrupper. Ved udvælgelse af varegrupper har der været lagt vægt på, at varegrupperne skal kunne afgrænses, og at undgå varer, som i større omfang emballeres i detailhandlen. Problemet med afgiften er, at afgiften ikke i tilstrækkeligt omfang udregnes efter emballagens miljøbelastning, samt at en væsentlig del af emballager, f.eks. mælkekartoner, ikke er afgiftsbelagt.

Affald 21

Under forespørgselsdebat i Folketinget den 28. januar 1999 om regeringens fremtidige affaldspolitik sammenfattede miljø- og energiministeren problemstillingen med følgende ord: »Der deponeres stadig for meget affald fra industrien, og der genanvendes for lidt fra husholdningerne og fra servicesektoren.«

I forhold til i dag skal affaldet ifølge Affald 21 sorteres i flere dele. I planen lægges op til sortering i 8 dele: Organisk affald, pap og papir, papemballage, pvc, imprægneret træ, elektroniske og elektriske produkter, biler og batterier. Endvidere skal genanvendelsen af f.eks. dagrenovation øges betydeligt, og der skal fra år 2000 indføres en særskilt ordning for afhentning af papiremballage.

Endvidere skal affaldets indhold af problematiske stoffer reduceres via overvejelser om forøgelse af listen over uønskede stoffer.

I forhold til tidligere målsætninger er genanvendelsesmålet for dagrenovationsområdet reduceret fra 40-50 pct. til 30 pct. i 2004, dog stadig med 40-50 pct. som langsigtet mål.

Ved miljøstyring, renere teknologi og en produktorienteret miljøpolitik skal virksomhedernes mængde af affald reduceres.

Tyske erfaringer

I Tyskland er gennemført lovgivning vedrørende tilbagetagning for producenter eller distributører af emballage med henblik på genbrug.

Loven blev gennemført i tre faser.

I fase 1, der trådte i kraft 1. december 1991, fik producenter eller distributører pligt til at tage transportemballage tilbage med henblik på genanvendelse.

Fase 2, der trådte i kraft 1. april 1992, medfører, at producenter, distributører og detailhandlende skulle tage mellememballage tilbage (kartonomslag, multipakninger mv.).

Fase 3, der trådte i kraft 1. januar 1993, indebærer, at producenter, distributører og detailhandlende skal tage salgspakninger tilbage. Dette indebærer, at forbrugerne må efterlade emballagen i forretningen eller ved andre indsamlingssteder, og detailhandlende må sende materialet tilbage til deres udbydere.

Producenter og distributører har mulighed for at undgå tilbagetagningsforpligtelsen vedrørende salgsemballage, hvis de deltager i et kollektivt system for indsamling og genbrug af emballage. Tysk erhvervsliv har etableret selskaber til varetagelse af denne opgave. Selskaberne arbejder sammen med lokale myndigheder om at indsamle genanvendelsesemballage. Der er endvidere etableret indsamlingssteder, der giver forbrugerne mulighed for at komme af med deres emballage.

Til finansiering af indsamlingen betaler producenterne en afgift. Producenterne kan herefter anvende det grønne mærke på deres varer, der viser, at emballagen vil blive genbrugt. Produkter, der ikke har det grønne mærke, kan leveres tilbage til butikkerne, og butikkerne kan sende varen tilbage til deres leverandører.

Oprikelig var afgiften baseret på størrelsen af emballagen. Den nye afgiftsstruktur er baseret på emballagens vægt og volumen samt bortskaffelsesomkostningerne.

Endvidere er gennemført bestemmelser i den tyske kredsløbslov, der skal danne grundlag for tilbagetagningsaftaler vedrørende elektronikskrot, batterier, akkumulatorer samt spildolieprodukter. Man afventer, om bestemmelserne kan gennemføres ved frivillige aftaler.

Svenske erfaringer

I Sverige indførte man i 1994 producentansvar for emballager, dæk og returpapir. Producenterne defineres som fabrikanter, importører og forhandlere.

På nuværende tidspunkt eksisterer producentansvar for f.eks. emballage, dæk, aviser, biler, hårde hvidevarer, biler og batterier. Det betyder, at den, som producerer, importerer eller sælger disse varer, også har ansvar for at tage hånd om affaldet.

Producenterne har organiseret sig i materialeselskaber, som også står for indsamling og genanvendelse af